

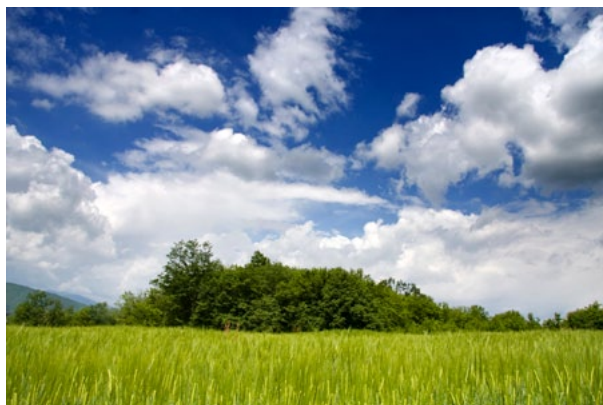
AKTUELNO

Objavljen konkurs za dodelu podsticajnih sredstava

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine objavilo je javni konkurs za dodelu podsticajnih sredstava. Na javni konkurs mogu da se prijave operateri postrojenja za ponovno korišćenje, odnosno tretman otpada koji poseduju dozvolu nadležnog organa i proizvođači plastičnih kesa-tregerica za višekratnu upotrebu, debljine više od 20 mikrona. Prijave mogu da se podnesu do 31.01.2015. godine. Podsticajna sredstva po ovom konkursu biće dodeljena u skladu sa iznosom koji za ove namene bude opredeljen Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu.

Tekst javnog konkursa – u kome su naznačeni iznosi podsticajnih sredstava po kategorijama, kao i obrazac prijave za dodelu podsticajnih sredstava

Svetski dan zaštite životne sredine

U okviru obeležavanja Svetskog dana zaštite životne sredine, 5. juna 2014. održana su tri skupa na kojima se govorilo o najvažnijim i najaktuelnijim pitanjima.

Deseta regionalna konferencija „Životna sredina ka Evropi“, koju tradicionalno organizuju NVO Ambasadori održivog razvoja i životne sredine i Privredna komora Srbije, organizovana je u Privrednoj komori Srbije. Tema ovogodišnje konferencije bila je „Poglavlje 27 – evropske integracije u sektoru životne sredine i klimatskih promena“. Dodeljena su priznanja za angažovanje u oblasti zaštite životne sredine, a među dobitnicima su, pored ostalih, bili i Privredna komora Srbije, kao institucija, i Dušan Stokić, sekretar Odbora za zaštitu životne sredine i održivi razvoj PKS.

CEDEF, Privredna komora Srbije i Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine bili su organizatori javne debate „Tretman opasnog i posebnih tokova otpada u Republici Srbiji – bauk koji kruži Srbijom“. Prvi panel odnosio se na savremena tehnološka rešenja za tretman opasnog i posebnih tokova otpada, a drugi panel bio je posvećen zakonskoj regulativi u ovoj oblasti i njenoj primeni. Ovaj skup održan je u Skupštini Republike Srbije.

Skup pod nazivom „Metodologija procene stanja životne sredine i otklanjanje privremenih i trajnih oštećenja po životnu sredinu nastalih usled poplava“ održan je u Skupštini Srbije, u organizaciji skupštinskog Odbora za zaštitu životne sredine. Učesnici su izneli mišljenja o najaktuelnijem problemu zaštite životne sredine u našoj zemlji, otklanjanju posledica majskih poplava.

Resursi na kredit

Prema Global Footprint Network, 19. avgust je dan kada smo potrošili „budžet planete Zemlje“ predviđen za 2014. „Budžet planete Zemlje“, predstavlja raspoložive prirodne resurse planete koje priroda „proizvede“ za godinu dana. Svake godine „Dan prekoračenja potrošnje resursa“ stiže sve ranije, što znači da svetska potrošnja raste stopom sve većom u odnosu na stopu obnavljanja prirodnih resursa. Ove godine, prekoračenje je stiglo već posle 8 meseci, tako da će stanovnici planete do kraja godine „živeti na kredit“. Na primer, 1961. godine ljudi su trošili 3/4 resursa koje planeta može da proizvede za godinu dana, da bi već od 1970. počelo da se dešava prekoračenje „ekološkog otiska“. Godine 2000. svetski resursi potrošeni su početkom oktobra, a prošle godine, to se desilo 20. avgusta. Čak 86% svetske populacije živi u zemljama koja iz prirode uzima više nego što njihovi ekosistemi to mogu da nadoknade. Efekat ekološkog prekoračenja najvidljiviji je kada su u pitanju klimatske promene – krčenje šuma, erozija zemljišta, porast koncentracije CO2 u atmosferi – očigledni su primeri štetnih posledica. Danas nam je potrebna 1,5 planete da bi se zadovoljile svetske potrebe za resursima, a do 2050. biće potrebne 3 planete. Da bi se sprečile štetne posledice po ljude i životnu sredinu, potrebno je promeniti navike, odreći se suvišnih zahteva i trošiti samo onoliko koliko je zaista potrebno!

Izvori: <http://www.cbsnews.com> <http://www.footprintnetwork.org>

Doprinos cementne industrije zaštiti životne sredine

Okrugli sto „Uloga i značaj cementne industrije za pokretanje ekonomskog razvoja“ organizovan je 3. jula u Privrednoj komori Srbije, a organizatori su bili PKS i Cementna industrija Srbije. Predavač na skupu bio je Koen Kopenhole, izvršni direktor evropske asocijacije za cement CEMBUREAU. Predavanje i diskusija bili su u vezi sa ulogom i značajem cementne industrije za efikasno rešavanje problema upravljanja otpadom, doprinosa uštedi prirodnih resursa i održivoj gradnji, troškovnoj efikasnosti industrije i mogućnostima stvaranja novih radnih mesta na lokalnom nivou.

SRBIJA

IPPC/SEVESO/EMAS Projekat

Projekat „Sprovođenje zakona u oblasti kontrole industrijskog zagađenja (IPPC), sprečavanja hemijskih udesa (Seveso) i uspostavljanja EMAS sistema“ započeo je u septembru 2012. i bilo je predviđeno trajanje do septembra 2014. godine. Zbog složenosti i obima aktivnosti u ovoj zahtevnoj oblasti, Evropska komisija je odobrila produženje trajanja projekta do septembra 2015. Cilj ovog projekta, finansiranog od strane Evropske unije, je pružanje pomoći korisniku projekta Ministarstvu energetike, razvoja i zaštite životne sredine MERZ, sada Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, u procesu implementacije zakonodavstva o životnoj sredini, u vezi sa izdavanjem dozvola za integrisano sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine i Direktive o industrijskim emisijama (IPPC/IED), Seveso III Direktive za zaštitu od hemijskih udesa i uspostavljanja Sistema upravljanja zaštitom životne sredine i šeme provere (EMAS). Partneri na projektu su Privredna komora Srbije, Akreditaciono telo Srbije, Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine, Inovacioni centar Tehnološko-metalurškog fakulteta, Centar za čistiju proizvodnju i EU INFO centar. Projektni tim do sada je realizovao osam radionica za IPPC i SEVESO operatere i promotivni skup za EMAS, koji su održani u Privrednoj komori Srbije, Privrednoj komori Vojvodine i regionalnim privrednim komorama. Organizovano je više sastanaka radnih grupa i Nadzornog odbora, kao i tri studijska putovanja. Završena je izrada prvog nacrtu integrisane dozvole za tri odabrana IPPC operatera (IPPC komponenta), pružena je pomoć pri izradi Izveštaja o bezbednosti i planova reagovanja u slučaju udesa (Seveso komponenta), kao i podrška u sprovođenju postupka EMAS registracije (EMAS komponenta) za tri odabrane kompanije.

Na zahtev resornog ministarstva, a kao podrška privrednim društvima članicama PKS, u nastavku realizacije projekta planirana je proširena analiza pravnih praznina u odnosu na Direktivu o industrijskim emisijama u celosti, plan transpozicije za navedenu Direktivu i priprema nacrtu zakona o IPPC oblasti, u skladu sa poglavljem 1 i 2 IED direktive. Predviđena je i priprema sedam nacionalnih BREF dokumenata za Srbiju, kao i radionice za operatere.

Izveštaj Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine objavilo je Izveštaj o radu – oblast zaštite životne sredine u periodu od maja do jula 2014. godine. **Izveštaj**

Agencija za zaštitu životne sredine objavila je Izveštaje za 2013 . godinu:

- Izveštaj o upravljanju ambalažnim otpadom u 2013. godini
- Izveštaj o upravljanju posebnim tokovima otpada u 2013. godini
- Izveštaj o plastičnim kesama u Srbiji u 2013. godini

Izveštaji se mogu preuzeti sa sajta Agencije za zaštitu životne sredine www.sepa.gov.rs

SVET

Inicijativa za „zelenim“ zapošljavanjem

Evropska komisija je 2. jula 2014.godine predstavila Inicijativu za „zelenim“ zapošljavanjem (Green Employment Initiative), kao podršku strukturnom pomeranju ka „zelenom“ rastu – maksimalno povećavajući mogućnosti za otvaranje novih radnih mesta (IP/14/765). Ključni problemi za postizanje dugoročnog ekonomskog rasta su neefikasnost korišćenja resursa, neodrživi pritisak na životnu sredinu i klimatske promene, socijalna inkluzija i nejednakost. Model „zeleni rast“ promoviše strukturne ekonomske reforme koje vode računa, pre svega, o ograničenosti resursa, tehnološkim promenama i inovacijama, novim tržištima i promenama zahteva industrije i potrošača. Struktura troškova kompanija najviše je opterećena cenom resursa, sirovina i energije, ali se očekuje da će globalni zahtevi za ovim resursima nastaviti da rastu zbog povećanja potrošnje u nadolazećim ekonomijama. Strategija EU 2020 prepoznaje prelazak na „zelenu“, nisko-ugljeničnu („low-carbon“), energetske i resursno efikasnu ekonomiju, kao ključne elemente za postizanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta. Jedna od strategija koja kroz resursno efikasnu i

nisko-ugljeničnu ekonomiju doprinosi jačanju konkurentnosti EU jeste 2020 „Paket klima i energija“, koja definiše ciljeve koje treba dostići do 2020 u oblasti smanjenja emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG), upotrebom obnovljivih resursa i povećanjem energetske efikasnosti. Predviđa se da se pomeranjem ka energetski i resursno-efikasnoj cirkularnoj ekonomiji, povećava konkurentnost i ubrzo ekonomski rast, uz istovremeno stvaranje novih i boljih poslova i radnih mesta u EU. Ušteda, ponovna upotreba i recikliranje materijala trebalo bi da povećaju konkurentnost uspešnih kompanija (IP/14/763 i MEMO/14/450).

Industrija već prepoznaje koliko je racionalno korišćenje resursa važno za poslovanje. Procenjuje se da se povećanjem efikasnosti korišćenja resursa u celom lancu snabdevanja mogu smanjiti potrebe za inputima materijala od 17 do 24 odsto do 2030. godine, a bolja iskorišćenost resursa može dovesti do ušteda za EU industriju i do 630 milijardi evra. Uspešna transformacija ekonomije ka „zelenoj“ i resursno, energetski efikasnoj, dovede do velikih strukturnih promena i na tržištu rada. Veliki potencijal za formiranje novih radnih mesta nalazi se u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora, energetskoj efikasnosti, upravljanju otpadom, upravljanju vodama, kvalitetu vazduha, zaštiti biodiverziteta, prilagođavanju klimatskim promenama i razvoju „zelene“ infrastrukture.

Unapređenje sistema prevencije i upravljanja otpadom u EU dovede do stvaranja oko 400.000 novih radnih mesta, a trenutni koraci koji se preduzimaju na izmeni regulative u ovoj oblasti mogu stvoriti uslove za novih 180.000 radnih mesta.

Povećanje stope rasta u vodoprivredi samo za 1 odsto u EU, doprineće stvaranju između 10.000 i 20.000 novih radnih mesta.

Predviđene promene i redefinisavanje poslova uticaće na sektore koji najviše doprinose emisijama štetnih materija – elektroenergetika, transport, poljoprivreda, građevinarstvo, koji pojedinačno doprinose emisijama GHG gasova u EU sa 33 odsto, 20 odsto, 12 odsto i 12 odsto, respektivno.

Izgradnjom građevina koje su energetski efikasne i koje zadovoljavaju zahteve Direktive o energetskoj efikasnosti (IP/14/764 i MEMO/14/451), građevinarstvo će doprineti formiranju 400.000 novih radnih mesta.

Utjecaji na energetski intenzivne grane industrije (hemijaska industrija, industrija čelika, metalna industrija) biće složeniji zbog potrebe za prilagođavanjem zahtevima i standardima vezanim za emisije i potrebe za razvojem novih sektora i proizvoda. Da bi očuvale konkurentnost i prilagodile se zahtevima za sprečavanje klimatskih promena, ove grane industrije često su izložene riziku od izmeštanja proizvodnih kapaciteta. Najveći potencijal za nova radna mesta u ovim granama industrije ima „zelena“ hemijaska industrija, za razliku od petrohemijske industrije gde su te mogućnosti znatno manje. Industrija čelika može ostvariti značajne energetske uštede upotrebom recikliranog materijala i tako postati konkurentnija.

Na globalnom planu kompanije će moći da prošire svoja tržišta i otvore nova radna mesta ako povećaju efikasnost proizvodnih procesa, usvoje inovativna rešenja kojima smanjuju potrošnju resursa, razviju nove poslovne modele ili ponude više održivih proizvoda i usluga od konkurencije. U EU, u periodu 2000-2011. godine, efikasnost korišćenja resursa porasla je za 20 odsto. Sprovedenjem ovih mera, može se očekivati dalje povećanje efikasnosti korišćenja resursa na 30 odsto do 2030. godine., što će povećati BDP za 1 odsto i omogućiti otvaranje oko dva miliona radnih mesta.

EU INTEGRACIJE

Poglavlje 27 - životna sredina i klimatske promene, jedno je od najkompleksnijih i najzahtevnijih u pogledu implementacije i pregovora sa EU. Jedan od prvih zadataka je ocena gde se Srbija nalazi u transpoziciji i implementaciji evropskog u nacionalno zakonodavstvo u ovoj oblasti. Ovo je veoma složen zadatak jer za poglavlje 27 postoji oko 700 pravnih akata koje treba transponovati i primeniti. Aktivnosti na ovom polju se intenziviraju uoči prvih zvaničnih sastanaka za poglavlje 27 – eksplanatornog skrininga, koji će biti od 15. do 19. septembra u Briselu i bilateralnog skrininga koji je najavljen za novembar ove godine. Poglavlje 27 obuhvata veći broj podoblasti: horizontalno zakonodavstvo, klimatske promene i kvalitet vazduha, upravljanje otpadom, kvalitet voda, industrijsko zagađenje i upravljanje rizicima, buka, hemikalije i dr.

Nakon skrining sastanaka sledi izrada izveštaja i ukoliko bude bio pozitivan odobriće se otvaranje pregovora oko poglavlja. Kad se odobri otvaranje pregovora, Srbija mora dobro da pripremi svoju pregovaračku poziciju. U toku pregovora, nadležno ministarstvo imaće stalnu komunikaciju sa privredom, posebno za neke zahtevne direktive (VOC-organske isparljive materije, IPPC/IED-industrijsko zagađenje, upravljanje vodama, velika ložišta, deponije, WEEE direktiva, itd.). Primera radi, posebno izazovno biće pregovaranje oko IPPC/IED direktive. Potrebno je da se napravi spisak svih IPPC postrojenja, sa opisom za svako postrojenje u vezi sa stvarnim stanjem u kome se nalazi, potom izvršiti odgovarajuću procenu troškova i predložiti tranzicioni period. U toku pregovora, za svako postrojenje posebno odrediće se datum do kada mora da se pribavi dozvola. Najduži tranzicioni period, koji može da se odobri je 10 godina.

Usaglašene naknade za upravljanje posebnim tokovima otpada

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine donelo je Pravilnik o usklađenim iznosima naknade za upravljanje posebnim tokovima otpada. Saglasno Uredbi o proizvodima koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade - iznosi naknada iz predhodne godine usklađeni su sa indeksom potrošačkih cena prema podacima republičke organizacije nadležne za poslove statistike. Pravilnik je objavljen u Sl. glasniku RS. br. 41/14.

NAJAVA DOGAĐAJA

- Sastanak eksplanatornog skrininga Pregovaračke grupe 27 - životna sredina održaće se od 15. do 19. septembra 2014. godine u Briselu. Predstavnici Privredne komore Srbije, posebno članovi Stručnog tima za praćenje pregovora (STPP PKS), kao i predstavnici proširenog sastava STPP iz privrede, moći će da prate ovaj sastanak kroz prenos putem web stream-a. Lokacija praćenja prenosa kao i finalna agenda biće naknadno objavljeni, a na osnovu informacija od Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine.
- Prvi simpozijum sa međunarodnim učešćem "Stanje i perspektive farmaceutskog i medicinskog otpada održaće se od 22. do 24. septembra 2014. na Paliću. Simpozijum je akreditovan od strane Zdravstvenog saveta Republike Srbije pod brojem B-177/14. Simpozijum organizuju Privredna komora Srbije u saradnji sa Kliničkim centrom Srbije, Farmaceutskim fakultetom u Beogradu, Apotekom Beograd, Agencijom za lekove i medicinska sredstva Beograd, kao i firmama Investfarm Impex Beograd, Medical Waste Disposal Zrenjanin i Klinikom Impuls Beograd, uz podršku Ministarstva zdravlja i Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine Republike Srbije. Kontakt: Ljiljana Tanasijević, T: 011 3300-926, 066 875-1216, E: ljiljana.tanasijevic@pks.rs
- Sajam ECOFAIR – Međunarodni sajam energetike i zaštite životne sredine "Energetika/ECOFAIR" održaće se od 13. do 16. oktobra 2014. na Beogradskom sajmu. I ove godine partner Sajma je Privredna komora Srbije – Centar za zaštitu životne sredine i Udruženje energetike i energetskog rudarstva. ECOFAIR okuplja sve učesnike u sistemu zaštite životne sredine sa posebnim akcentom na "zelenu ekonomiju", odnosno industriju reciklaže, obnovljive izvore energije i upravljanje otpadom. Ovi međunarodni sajmovi već godinama unazad privlače pažnju privrednika i stručne i naučne javnosti i to kako u izlagačkom delu, tako i u pratećim stručnim programima i manifestacijama. **ECOFAIR**